

BARATZEKO GAITZ ETA IZURRI NAGUSIAK ETA NOLA AURRE EGIN MODU EKOLOGIKOAN

Baratzean ditugun arazoei aurre egiterako orduan, lehenik eta behin, arazoa zein motatakoa den jakin beharko dugu: intsektua ala onddoa ote den arazoaren arrazoa. Intsektuak direnean intsektizidak erabiliko ditugu eta fungizidak onddoek sortutako gaitza bada. Jakin behar da intsektizidek ez dutela onddoen kontrako inongo eraginik, ez eta ere fungizidek, intsektuen kontra.

Produktuak erosterakoan beti azpimarratu behar zaio saltzaileari produktu ekologikoa nahi dugula, oraindik ere askotan, ekologiko moduan saltzen baitituzte ekologiko ez direnak. Hori ziurtatzeko, normalean, ekologikoa den produktuak hori adierazten duen logotiporen bat edukiko du:

Produktu ekologikoak erabiltzerako orduan, kontutan eduki ez direla konbentzionalak bezain indartsuak, beraz, produktua patxadaz bota beharko dugu eta intsektua edo gaitza dagoen lekuan (hosto azpian, zirrikitueta e.a.).

Edozein intsektizida erabili nahi dugunean, lehenengo ahulena dena erabiliko dugu, nahiz eta ekologikoa izan, intsektu onuragarriei ere kalte egin ahal baitie. Hark ez badu funtzionatzen indartsuago bat erabiliko dugu.

Barraskiloak eta bareak

Material/produktu hauek erabil ditzakegu, azaltzen den moduan:

- Arraultza oskolak txikituta bota landarea inguratuz.
- Kafe hondarrak.
- Errautsa (euria egiten duenean efektua galtzen du).
- Garagardoz beteriko edalontzia sartu lur azpian, bertara eror daitezten.
- *Ferramol* moduko produktu ekologiko ezberdinak daude salgai. Hauek fosfato ferrikoz eginak izan ohi dira eta kolore urdin berdexka izan ohi dute gehienek. ADI, konposizioan metaldehidoa duela jartzen badu, ez da ekologikoa! Normalean ez ekologikoek kolore urdin bizia izaten dute.
- *Tierra de diatomeas* deituriko hautsa, landareen inguruan zabalduta. Alga mikroskopikoen kanpo eskeleto kristalizatua da. Kristal horiek animalia hauen digestio aparatuan kalte egiten diete.

Intsektuak (zorriak, euli zuriak, e.a.) eta harrak (hostoetan aurkitzen ditugunak)

- Etxean eduki ohi dugun xaboi pastilla erabiliko dugu (*Txinbo, Lagarto...* motakoa). Uretan diluitu eta lainoztagailuarekin zabaldu (honek ez du balio harrentzako).
- Ozpina. Zati bat ozpin 10 zati uretan diluitu eta lainoztatu. Argi! Ez erabili behar dena baino ozpin kantitate gehiago, landarea erre baitezake (honek ere ez du balio harrentzako).
- Edozein intsektizida ekologiko. Normalean *piretrina* edo *neem*-a izaten dute konposizioan.
- *Tierra de diatomeas* deituriko hautsa, intsektuak dauden lekuan bota.

Lurrean aurkitzen ditugun harrak eta luhartzak

- Zahia, azukrea eta urarekin masa trinko bat egin behar da, eta honi, intsektizida komertzial bat botako diogu. Masa hau lurrean lurperatuko dugu harren kasuan, luhartzaren kasuan teila baten azpian jarriko dugu. Zahia eta azukreak erakarri egiten ditu eta jaten dutenean intsektizidak akabatzen ditu.

Oidioa

- Kalabaza, kalabazin, pepino, ilar e.a.-etan azaltzen den onddo zuri bat da oidioa. Normalean ez du kalte handiegirik egiten.
- Kalabaza, kalabazin eta pepinoetan, kalteturik dauden hostoak kentzen joaten bagara, normalean ez dugu inongo produkturen beharrik izango gaitzari aurre egiteko.
- Gaitzak gain hartu badigu bikarbonatoa erabili dezakegu. Litro bat ur, 3 koilarakada bikarbonato eta 2 koilarakada olio nahastu eta gaitza agertzen den tokietan eman.
- Azufre tratamendua ere erabili daiteke.

Mildiu eta tomatearen gorrina

- Gaitza ekiditeko hainbat gauza egin ditzakegu: ahalik eta gutxien ureztatu tomateak, ez inoiz hostoak busti ureztatzean, altsumak kimatu (beti egun lehorretan), euren artean distantzia nahiko utzi, e.a.
- Oraindik landareak gaitzik ez badu ere, ekaina erdialdetik aurrera, 15 egunean behin kobrea duen produktu ekologiko bat erabiliko dugu landarea ondo lainoztatuz (urarekin nahastuta hobe). Marka eta formatu ezberdin ugari daude, erosterakoan esan behar zaio saltzaileari kobre-dun produktu ekologiko bat nahi dugula.
- Landarea jada fruituekin dagoenean, beharrezkoa denean bakarrik botako dugu produktua, hau da, eguraldi epel eta hezeak datozenean. Produktuarekin lainoztatu aurretik, kolore gorria hartzen ari diren fruitu guztiak jasotzea komeni da.
- Gaitzak zurtaina ere gorritu badu, labanarekin kalteturako kanpoko azala fin-fin kendu eta lainoztatzeko erabili dugun kobre produktu berdinarekin, urarekin nahastuz ore bat egin eta enplastu moduan jarri zaurian.
- 15 egunean behin, esnea edo gatzura urarekin nahastuta botatzea ere ongi etorriko zaio. Litro 1 esne 10 litro uretan nahastuta.

Usteldurak

- Orokorrean, landareren bat usteldurekin badugu, arazoa hezetasuna izango da. Landareen arteko espazioa zabaldu, aireztapena hobetu, gutxiago ureztatu eta hezetasuna gutxitzeko aldaketak egin.